

נדודי למידה

חינוך בזמן מלחמה

רלי ואבנר אברהמי | מיכל חלבין | איליה פימוביץ | רונה יפמן
נורית ירדן | יעקב ישראל | רון עמיר | רונית פורת | קיקי קרן-הוס

שלוש שנים לאחר אירועי ה-7 באוקטובר, ולאחר שהוצגה לראשונה באוגוסט 2024, התערוכה נדודי למידה ממשיכה את מסעה ונודדת כעת לגלריית כברי. הצגת הפרויקט בלב חבל הארץ שהיה ועודנו חלק ממרחב החזית וקו הפינוי, מעניקה למסעה של התערוכה משמעות מחודשת: כעדות חיה וכמסמך חינוכי ואמנותי של רגע מכריע.

הפרויקט, שנולד ביוזמת בית ספר מוסררה לאמנות וחברה ע"ש נגר בשיתוף קרן טראמפ למצוינות בחינוך, נרקם בחודשי המלחמה הראשונים (דצמבר 2023 - פברואר 2024). עשרה פרויקטים של אמנים ואמניות - תשעה צלמים וצלמות ואמנית סאונד אחת - יצאו לתעד באמצעי צילום, וידאו, טקסט וסאונד את מרכזי הלמידה החלופיים שהוקמו עבור הקהילות שפוננו מבתיהן בדרום ובצפון. חללים ארעיים, מלובי של מלון ומקלט, ועד אולמות כנסים ומסדרונות, הפכו בן לילה לכיתות לימוד ולמעבדה אנושית של סולידריות, חמלה ונורמליות כפויה בתוך טראומה מתמשכת.

גופי העבודות מבקשים להשמיע את קולן של הקהילות ומציגים דיוקן של ארעיות ו"אל-ביתיות": הן דרך המבט הישיר והרגיש בילדים ובצוותי ההוראה הנודדים בין מרחבים גיאוגרפיים, והן דרך התבוננות באדריכלות המרחבים המוסבים שנותרו בהם שיירים של ייעודם המקורי.

היום, במרחק הזמן ובבחירה להציגה בכברי, התערוכה שבה ומדגישה את תפקידם ההומניסטי של הצילום והאמנות ככלים של עדות, חמלה ואחריות חברתית. מתוך פריזמה זו, התערוכה מציעה מרחב להתבוננות מחדש: לא רק על רגע המשבר שיצר אותה, אלא גם על הטלטלות שעברה מערכת החינוך מאז. מרכזי הלמידה הארעיים שקמו והיוו בזמן אמת מעבדה חיה, הצביעו על הצורך בגמישות פדגוגית, בהכלה רגשית ובחיבור קהילתי הדוק. התבוננות מחודשת בעבודות אלו כיום, מזמינה אותנו לבחון כיצד השפיעו השנים שחלפו על דמותו של המורה ועל תפיסת הכיתה, ולשאול שאלות נוקבות על הכיוון שאליו צועדת מערכת החינוך ועל הערכים שיעצבו את עתיד ילדינו.

מרבית הפרויקטים שהוצגו בתערוכה "נדודי למידה - חינוך בזמן מלחמה" 2024, מובאים בתצוגה זו במתכונת מצומצמת, המותאמת לחלל ולמהלך הנוכחי. הטקסטים המלאים שליוו את התערוכה המקורית מונחים בחלל הגלריה לעיון הקהל, כהזמנה להעמקה במחקר, בסיפורי הקהילות ובשיח שנרקם עמן בשטח.

הקהילות המשתתפות:

קריית שמונה • מטולה • שלומי • מועצה אזורית הגליל העליון - קיבוץ דן, קיבוץ דפנה, קיבוץ כפר גלעדי • מועצה אזורית מטה אשר: ערב אל ערמשה, לימן • מועצה אזורית מעלה יוסף • ישובים בגליל העליון ובגליל המערבי • שדרות • אשקלון • מועצה אזורית אשכול: קיבוץ כיסופים, קיבוץ מגן, קיבוץ יבול, קיבוץ בארי, קיבוץ חולית • מועצה אזורית שער הנגב: קיבוץ כפר עזה, קיבוץ גבים, קיבוץ אור הנר

אתרי צילום:

מלון לייקהאוס כנרת, טבריה • גבִימֶזֶרֶע, קיבוץ מזרע • בית הספר רמות, חיפה • קיבוץ שפיים • מלון NYX, תל אביב • סולריום, ים המלח • בית הספר החקלאי שיבלי, אום אלג'נם • אברהם הוסטל, תל אביב • מלון Enjoy, ים המלח • בית הספר משיב הרוח, אולפנית בני עקיבא, תל אביב • בתי ספר באזור הכנרת • מלון יהודה, ירושלים • מלון אוריינט, ירושלים • מכון כרם, ירושלים.

תודות לקרן טראמפ לחינוך, לדוברות משרד החינוך, למנהלי המרחבים ולצוותי ההוראה, שבנדיבותם איפשרו לאמנים להיכנס לקהילות השונות ולתעד את הפעילות במרחבי הלמידה. תודה לאמנים והאמניות, לכל אנשי הקשר ולתלמידים הרבים, ששיתפו פעולה, סיפרו סיפורים, צילמו והצטלמו.

צוות הפרויקט (2024):

אוצרים: אבי סבג שרביט, איילת השחר כהן
עוזרת לאוצרים: טלי רומם
רכזת פרויקט: דנה שחר
מוסררה בית הספר לאמנות וחברה ע"ש נגר

אוצרות: הגר רבן וטלי רומם

גלריה שיתופית יהודית ערבית בגליל
جاليري تشاركي يهودي عربي في الجليل

Marion and Guy
Naggar, London

הקרן לירושלים
مؤسسة صندوق القدس
THE JERUSALEM FOUNDATION

MANDEL
מנדל מנדל
Jack, Joseph and Morton Mandel Foundation

קרן אהרון גוטוירט
Aaron Gutwirth Fund

Marina and Sacha
Nahmias, Paris

هجرة التعلم

التربية في زمن الحرب

ريليا واثنير اقراهامي | ميخال حلبين | إيليا يفيموڤيتش | رونا يفمان
نوريت يردين | يعقوب يسرائيل | رون عمير | رونيت يورات | كيكى كيرن هوس

بعد ثلاث سنوات على أحداث السابع من تشرين الأول، وبعد أن عُرضت للمرة الأولى في آب 2024، يواصل معرض **هجرة التعلم** رحلته، وينتقل الآن إلى جاليري كابري. عرض المشروع في قلب المنطقة التي كانت ولا تزال جزءًا من حيز الجبهة وخط الإخلاء، يمنح رحلة المعرض معنى متجددًا؛ باعتباره شهادة حيّة ووثيقة تربوية وفنية على لحظة حاسمة.

وُلد المشروع بمبادرة من مدرسة مصرارة للفن والمجتمع على اسم نجار، بالتعاون مع مؤسسة ترامپ للتميز في التعليم، وتشكّل خلال الأشهر الأولى من الحرب (كانون أول 2023 – شباط 2024). وقد خرجت عشرة مشاريع لفنانين وفنانات – تسعة مصورين ومصورات وفنانة واحدة في مجال الصوت – لتوثيق مراكز التعلم البديلة التي أُقيمت لصالح المجتمعات التي أُجليت من منازلها في الجنوب والشمال، باستخدام التصوير الفوتوغرافي والفيديو والنص والصوت. تحولت هذه المساحات المؤقتة، من ردهات الفنادق والملاجئ إلى قاعات المؤتمرات والممرات، بين ليلة وضحاها إلى صفوف دراسية ومختبر إنساني للتضامن والتعاطف ومحاولة فرض حالة من الحياة الطبيعية، في ظل صدمة مستمرة.

تسعى منجزات الأعمال الفنية إلى إسماع صوت هذه المجتمعات، وتقدّم صورة عن حالة المؤقتة و"الغربة". ويتم ذلك من خلال النظرة المباشرة والحساسة إلى الأطفال وفرق التدريس الذين ينتقلون بين مساحات جغرافية مختلفة، وكذلك من خلال التأمل في عمارة الأماكن التي جرى تحويل استخدامها، والتي بقيت فيها آثار من وظيفتها الأصلية.

اليوم، وبعد مرور فترة زمنية، ومن خلال اختيار تقديم المعرض في جاليري كابري، يؤكد المعرض مجددًا الدور الإنساني للتصوير الفوتوغرافي والفن كأداتين للشهادة والتعاطف والمسؤولية الاجتماعية. من هذا المنظور، يتيح المعرض مساحة لإعادة التأمل؛ ليس فقط في لحظة الأزمة التي أدت إلى ولادته، وإنما أيضًا في الاضطرابات والتغيرات التي مرّ بها نظام التعليم منذ ذلك الحين. مراكز التعلم المؤقتة التي أنشئت وشكّلت في حينه مختبرًا حيًا تشير إلى الحاجة إلى مرونة تربوية، واحتواء عاطفي، وترابط مجتمعي وثيق. إعادة النظر في هذه الأعمال اليوم تدعونا إلى بحث تأثير السنوات التي مرّت على صورة المعلم وعلى مفهوم الصف الدراسي، وطرح أسئلة حادة حول الاتجاه الذي يسير فيه نظام التعليم، وحول القيم التي ستشكّل مستقبل أطفالنا.

تُعرض غالبية المشاريع التي قُدمت في معرض "هجرة التعلم – التعليم في زمن الحرب" 2024 بصيغة مختصرة، تتناسب مع مساحة الجاليري ومسار المعرض الحالي. أما النصوص الكاملة التي رافقت المعرض الأصلي، فهي متاحة في فضاء الجاليري لاطلاع الجمهور عليها، كدعوة إلى التعمق في البحث، وفي قصص المجتمعات، وفي الحوار الذي نشأ معها على أرض الواقع.

المجتمعات المشاركة:

كريات شمونة • المطلة • شلومي • المجلس الإقليمي الجليل الأعلى - كيبوتس دان، كيبوتس دفنا، كيبوتس كفار جلعادي • المجلس الإقليمي ماطي آشر: عرب العرامشة، ليمن • المجلس الإقليمي معليه يوسف • بلدات في الجليل الأعلى والجليل الغربي • سدروت • أشكلون • المجلس الإقليمي أشكول: كيبوتس كيسوفيم، كيبوتس مغين، كيبوتس يوفال، كيبوتس بئري، كيبوتس حوليت • المجلس الإقليمي شاعر هنيغش: كيبوتس كفار عزة، كيبوتس جبيم، كيبوتس أور هنير

مواقع التصوير:

فندق لايكهاوس كنيرت، طبريا • جبيمزارع كيبوتس مزارع • مدرسة رموت، حيفا • كيبوتس شفاييم • فندق NYX، تل أبيب • سلوايوم، البحر الميت • المدرسة الزراعية شبلي، أم الغنم • هوستيل إبراهيم، تل أبيب • فندق Enjoy، البحر الميت • مدرسة مشيب رواح، المدرسة الدينية بني عقيب، تل أبيب • المدرسة في منطقة الكنيرت • فندق يهودا، القدس • فندق أوريانت، القدس • معهد كيرم، القدس.

نشكر مؤسسة ترامب للتعليم، الناطق الرسمي لوزارة التعليم، مديرية مرحفيم وطاقم التدريس، الذين اتاحوا بكرمهم للفنانين الدخول لمختلف المجتمعات وتوثيق الأنشطة في فضاءات التعلم. ونشكر الفنانين والفنانات، لجميع جهات التواصل ولجميع التلاميذ الذين تعاونوا معنا، حكوا قصصهم، صوروا وسمحوا بتصويرهم.

طاقم المشروع (2024):

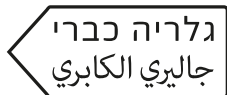
القيّمون: آفي صباغ شريط، أيليت هشاحر كوهن

مساعدة القيّمون: طالي رومم

منسقة المشروع: دانا شاحر

مدرسة مصرارة للفن والمجتمع على اسم نجار، القدس

القيّمات: هاجر ربان وطالي رومم

גליליה שיתופית יהודית ערבית בגליל
גלילי תשארקי יהודי ערבי في الجليل

Migratory Schooling

Education in Wartime

Reli & Avner Avrahami | Michal Chelbin | Ilia Yefimovich | Rona Yefman
Nurit Yarden | Yaakov Israel | Ron Amir | Ronit Porat | Kiki Keren-Hoss

Three years after the events of October 7, and following its first presentation in August 2024, the exhibition **Migratory Schooling** is continuing on its journey and will soon come to the Kabri Gallery. Presenting the project in the heart of a region that was—and remains—part of the frontline and the evacuation zone gives the exhibition's journey renewed significance: as a living testimony and an educational and artistic document of a pivotal moment.

The project, initiated by the Naggar School of Art and Society in Musrara, in collaboration with the Trump Foundation for Excellence in Education, took shape during the first months of the war (December 2023–February 2024). Ten projects—by nine photographers and one sound artist—are intended to document, through photography, video, text and sound, the alternative learning centers established for communities evacuated from their homes in the South and North. Temporary spaces, from hotel lobbies and shelters to conference halls and corridors, were transformed overnight into classrooms and into a human laboratory of solidarity, compassion and forced normality amid ongoing trauma.

The artwork provides the communities with a voice and presents a portrait of transience and “unhomeliness”: by means of both a direct and sensitive gaze at the children and teaching staff moving between geographical spaces and an examination of the architecture of the repurposed spaces, in which traces of their original functions remain.

Today, after the passage of time and given the decision to present it at Kabri, the exhibition once again underscores the humanistic role of photography and art as tools of testimony, compassion and social responsibility. Through this prism, the exhibition offers a space for renewed reflection: not only on the moment of crisis that gave rise to it, but also on the upheavals undergone by the education system since then. The temporary learning centers that sprang up and served—in real time—as a living laboratory highlighted the need for pedagogical flexibility, emotional support and close community ties. Revisiting these works today invites us to examine how the intervening years have affected the role of the teacher and our conception of the classroom and to ask searching questions about the direction in which the education system is heading and the values that will shape our children's future.

Most of the projects presented in the 2024 exhibition "Migratory Schooling– Education in Wartime" are shown here in a condensed format, adapted to the gallery space and the current endeavor. The full texts that accompanied the original exhibition are available in the gallery for visitors to peruse, as an invitation to delve more deeply into the research, the stories of the communities and the dialogue that developed with them in the field.

Participating communities:

Kiryat Shmona • Metula • Shlomi • Upper Galilee Regional Council – Kibbutz Dan, Kibbutz Dafna, Kibbutz Kfar Giladi • Mateh Asher Regional Council: Arab al-Aramshe, Liman • Ma'ale Yosef Regional Council • Communities in the Upper Galilee and Western Galilee • Sderot • Ashkelon • Eshkol Regional Council: Kibbutz Kissufim, Kibbutz Magen, Kibbutz Yevul, Kibbutz Be'eri, Kibbutz Holit • Sha'ar HaNegev Regional Council: Kibbutz Kfar Aza, Kibbutz Gevim, Kibbutz Or HaNer.

Photography sites:

Lake House Kinneret Hotel, Tiberias • GaviMizra, Kibbutz Mizra • Ramot School, Haifa • Kibbutz Shefayim • NYX Hotel, Tel Aviv • Solarium, Dead Sea • Shibli Agricultural School, Umm al-Ghanam • Abraham Hostel, Tel Aviv • Enjoy Hotel, Dead Sea • Mashiv HaRuach School, Bnei Akiva Ulpana, Tel Aviv • Schools in the Sea of Galilee area • Hotel Yehuda, Jerusalem • Orient Hotel, Jerusalem • Kerem Institute, Jerusalem.

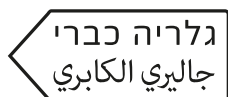
Thanks to the Trump Foundation for Education, the Spokespersons of the Ministry of Education, the directors of the learning spaces and the teaching staff who generously enabled the artists to enter the various communities and document the activities in the learning spaces. Thanks to the artists, to all the contact persons and to the many students who cooperated, shared their stories, took photographs, and were themselves photographed.

Project Team (2024): Curators: Avi Sabag Sharvit, Ayelet Hashahar Cohen

Assistant curator: Tali Romem

Musrara the Naggar School of Art and Society

Curators: Hagar Raban & Tali Romem

גלריה שיתופית יהודית ערבית בגליל
جاليري تشاركي يهودي عربي في الجليل

